

A. ΟΡΓΑΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Γενικές παρατηρήσεις

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ) έχει κατ' επανάληψη εκφράσει δημοσίως τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι αυτό που απαιτείται σήμερα για τη βελτίωση του δημόσιου ερευνητικού συστήματος είναι βελτιωτικές ρυθμίσεις του καταστατικού νόμου της έρευνας 1514/1985 με έμφαση στα ακόλουθα:

- Βελτίωση του προτύπου διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων και αναβάθμιση του ρόλου του ερευνητή.
- Διαμόρφωση του ενιαίου χώρου εκπαίδευσης και έρευνας στο τρίτοβάθμιο σύστημα.
- Αναδιάρθρωση και συντονισμός του ευρύτερου ερευνητικού ιστού της χώρας.
- Βελτίωση των μεθόδων διαχείρισης κονδυλίων και αλληλεπίδρασης με την ερευνητική δραστηριότητα του ιδιωτικού τομέα.

Το Υπουργείο Παιδείας, ΔΒΜΘ επέλεξε τη μέθοδο της “εκ του μηδενός έναρξης”, λες και το ερευνητικό σύστημα προέκυψε από παρθενογένεση. Αποτέλεσμα αυτής της επιλογής είναι η παρουσίαση (στην παρούσα διαβούλευση) μιας δέσμης ιδεών, οι οποίες αποτελούν **συμπλήμα υφισταμένων διατάξεων νόμων**, ενώ τα νέα, κεντρικά στοιχεία που αναδεικνύονται από το υπό διαβούλευση κείμενο είναι:

- Η μετατροπή του δημόσιου ερευνητικού συστήματος σε ιδιωτικές εταιρείες υπό την “εποπτεία” του κράτους.
- Η υποβάθμιση, έως προσβλητική μεταχείριση, του θεσμού του ερευνητή - δημόσιου λειτουργού.

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ) κρούει τον κώδωνα του κινδύνου: Στο βαθμό που ο πυρήνας της δέσμης ιδεών του Υπουργείου μετατραπεί σε νόμο θα δημιουργηθούν συνθήκες διάλυσης του δημόσιου ερευνητικού συστήματος, το οποίο με μόχθο οικοδομούμε πάνω από τριάντα χρόνια.

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. Η Διυπουργική Επιτροπή

Η Διυπουργική επιτροπή προβλέπεται ήδη στο άρθρο 8 του “εν υπνώσει” ν. 3653/2008, ο οποίος, αν και νόμος του κράτους από το 2008, ουδέποτε ετέθη σε εφαρμογή (και από την κυβέρνηση που τον ψήφισε και από αυτές που ακολούθησαν).

Πρόταση της ΕΕΕ:

Η συνολική εθνική ερευνητική προσπάθεια, στην οποία εμπλέκονται τα δημόσια ερευνητικά εργαστήρια, τα εργαστήρια των μεγάλων επιχειρήσεων, καθώς και αυτά των μικρομεσαίων, θα πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο συντονισμού των εμπλεκόμενων υπουργείων υπό την αιγίδα μιας τελικής εποπτείας την οποία θα ασκεί στην παρούσα φάση η ΓΓΕΤ και, σύντομα, ένα νέο :

- ***Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Τεχνολογίας***

2. Το Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ)

Πρόκειται για θεσμό ο οποίος προβλέπεται ήδη από τον ν. 1514/1985 (άρθρο 4) και το ν. 3653/2008 (άρθρο 10). Ο θεσμός λειτουργεί πλέον των δύο δεκαετιών και αποτελεί μια θετική πρόνοια της νομοθεσίας. Η συγκρότησή του όμως με αποκλειστική ευθύνη της κυβέρνησης καθιστά τη λειτουργία του ευεπίφορη σε πολιτικές πιέσεις χωρίς να υφίστανται εξισορροπητικοί μηχανισμοί ελέγχου. Τούτο οδήγησε σε ορισμένες περιπτώσεις στην κατάχρηση από την πλευρά της πολιτικής ηγεσίας του συμβουλευτικού ρόλου του ΕΣΕΤ και στην εκμετάλλευση του υψηλού επιστημονικού κύρους των μελών του ΕΣΕΤ, προκειμένου να δικαιολογηθούν αποφάσεις ισχυρής μεν πολιτικής χροιάς, αμφιλεγόμενης δε επιστημονικής βαρύτητας (ιδιαίτερα κατά την περίοδο 2004-2009).

Πρόταση της ΕΕΕ:

Δεδομένου ότι το μεγαλύτερο ποσοτικά τμήμα της ερευνητικής δραστηριότητας αναλογεί στα ΑΕΙ (αριθμός καθηγητών ΑΕΙ 15000, αριθμός Ερευνητών 600) και προκειμένου να διαμορφωθεί ο ενιαίος χώρος εκπαίδευσης και έρευνας, προτείνουμε τη δημιουργία ενός «Εθνικού Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας», ως ανεξάρτητου συμβουλευτικού οργάνου της πολιτείας. Για την επιλογή των μελών του Συμβουλίου αυτού θα μπορούσαν να εφαρμοστούν οι ρυθμίσεις του άρθρου 13 του ν. 3653/2008. Θα πρέπει να υπάρχει πρόνοια για την εκπροσώπηση όλων των γνωστικών αντικειμένων, δεδομένου ότι οι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες συνήθως δεν εκπροσωπούνται.

3. Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ)

Για πολλά χρόνια η ΓΓΕΤ υπήρξε μια από τις καλές υπηρεσίες του ελληνικού δημοσίου. Διαμέσου της ΓΓΕΤ πέρασε όλη η ευρωπαϊκή εμπειρία (με τα προβλήματα και τις δυσκολίες της) των ερευνητικών προγραμμάτων στα ΑΕΙ, τα ΕΚ και τις επιχειρήσεις. Επιπλέον, η ΓΓΕΤ συντόνισε τρεις εξωτερικές αξιολογήσεις του -υπό την εποπτεία της- ερευνητικού συστήματος κατά μοναδικό τρόπο για τα ελληνικά δεδομένα. Την περίοδο 2004-2009 η υπηρεσία αποδυναμώθηκε σταδιακά και σήμερα βρίσκεται σε μια παρατεταμένη φάση ανασυγκρότησης, χωρίς παράλληλα να διαφαίνεται λύση στο πρόβλημα των υπαλλήλων της ΓΓΕΤ που μισθοδοτούνται από τα Ερευνητικά Κέντρα.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Η ΓΓΕΤ επιτελεί για μια μεταβατική φάση το συντονιστικό έργο που θα έχει το μελλοντικό Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Τεχνολογίας, επικουρεί στη διαδικασία εξωτερικών αξιολογήσεων της ερευνητικής δραστηριότητας σε ΑΕΙ, ΕΚ, αλλά η ευθύνη της αξιολόγησης μεταφέρεται στην ΑΔΙΠ.

4. Εμπειρογνώμονας ή Τμήμα Έρευνας και Καινοτομίας στα Υπουργεία.

Ένα σημαντικό τμήμα των ευρωπαϊκών και εθνικών πόρων που διαχειρίζονται τα υπουργεία και οι περιφέρειες έχει τη μορφή ερευνητικών προγραμμάτων. Απαιτείται εθνικός συντονισμός, αξιολόγηση, κατάργηση των «αποκλειστικών αναθέσεων» και επιτελικός ρόλος της ΓΓΕΤ.

Το θέμα έχει ευρύτερες διαστάσεις διότι αφορά γενικότερα προβλήματα ερευνητικής πολιτικής. Σχέδια νόμου, π.χ., για ζητήματα βιοηθικής, ενέργειας, περιβάλλοντος, πολιτισμικής/πολιτιστικής κληρονομιάς, ενίσχυσης του κοινωνικού ιστού, κλπ., δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται αποσπασματικά, με επιμέρους πολιτικές που ασκούνται από το κάθε υπουργείο.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Στη θέση του «Εμπειρογνώμονα Έρευνας και Καινοτομίας» θα ήταν προτιμότερο το κάθε Υπουργείο να ορίσει ένα άτομο από τα εξειδικευμένα στελέχη του (το οποίο θα γνωρίζει τη λειτουργία του Υπουργείου και των φορέων που εξαρτώνται από αυτό) ως σύνδεσμο με τη ΓΓΕΤ, το οποίο θα ενημερώνει τη ΓΓΕΤ για τη ροή των προκηρύξεων, των εγκεκριμένων προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων στο οικείο Υπουργείο και, παράλληλα, θα ενημερώνει συνεχώς μία βάση δεδομένων της ΓΓΕΤ με τα βασικά στοιχεία για κάθε εγκεκριμένο ερευνητικό πρόγραμμα του Υπουργείου στο οποίο ανήκει, καθώς και για τα ερευνητικά του αποτελέσματα.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την «**έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης**», η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

B. ΕΘΝΙΚΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (Ε.Σ.Π.Ε.Κ.)

Γενικές παρατηρήσεις

Η ανάγκη ύπαρξης μεθοδικού σχεδίου και αποτελεσματικής προώθησης της επιστημονικής έρευνας και τεχνολογίας αποτελεί μια από τις βασικές πρόνοιες του ν. 1514/1985, στο νομοθετικό κείμενο του οποίου αφιερώνεται σχετικό κεφάλαιο (Γ, άρθρα 5,6,7) υπό τον τίτλο "Πρόγραμμα Ανάπτυξης Έρευνας και Τεχνολογίας, ΠΑΕΤ", το οποίο ψηφίζεται από τη Βουλή των Ελλήνων, είτε ως τμήμα του πενταετούς οικονομικού προγράμματος της χώρας, είτε αυτοτελώς.

Στην πράξη ουδέποτε ψηφίστηκε από τη Βουλή ΠΑΕΤ. Η κάθε κυβέρνηση, άμα τη αναλήψει των καθηκόντων της, περιλάμβανε στο πρόγραμμά της ορισμένες γενικές διακηρύξεις περί έρευνας και πέραν αυτού ουδέν. Σημειώνουμε επίσης ότι, στην ανάλυση SWOT για το ελληνικό σύστημα E&A που πραγματοποιήθηκε από τη Rand [A rapid review of the Greek research and development system, copyright 2011 RAND Corporation], στις πρώτες θέσεις του πίνακα με τις αδυναμίες του ελληνικού ερευνητικού συστήματος εμφανίζονται (α) η «Έλλειψη συνεπούς και αξιόπιστης χρηματοδότησης, αταξία στον κύκλο προκηρύξεων διαγωνισμών (ΙΤΤ), αναξιοπιστία στο χρόνο πληρωμής» και (β) η «Έλλειψη εθνικής στρατηγικής, που οδηγεί σε έλλειψη προτεραιοτήτων και μιας συνεκτικής ερευνητικής κοινότητας».

Αυτό που κρατά ζωντανή την ερευνητική δραστηριότητα στην Ελλάδα είναι κατ' ουσίαν μια αντίστοιχη διαδικασία που με σοβαρότητα επιτελείται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη μορφή των FPs (Framework Programmes), τα οποία αποτελούν και το κύριο χρηματοδοτικό εργαλείο με το οποίο η Ε.Ε. χρηματοδοτεί επιστημονικές και τεχνολογικές δραστηριότητες. Πρόκειται για διαδικασία η οποία ξεκίνησε το 1984 και έκτοτε επαναλαμβάνεται κάθε πέντε χρόνια.

Θέση της ΕΕΕ:

Η ΕΕΕ θεωρεί ότι ο εθνικός τακτικός στρατηγικός σχεδιασμός της έρευνας ανά πενταετία είναι επιβεβλημένος, όπως επιβεβλημένη είναι επίσης και η διασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για την υλοποίησή του.

Αναγκαίος είναι, τέλος, ένας μηχανισμός αποτίμησης των αποτελεσμάτων κάθε υλοποιηθέντος ΕΣΠΕΚ, ο οποίος θα τροφοδοτεί με δεδομένα και θα υποβοηθά και τη χάραξη του επόμενου ΕΣΠΕΚ.

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Όσον αφορά στην «Εφαρμογή του ΕΣΠΕΚ», θα πρέπει:

1. Να καθοριστεί το ποσοστό χρηματοδότησης των καθαρά ερευνητικών δραστηριοτήτων επί της συνολικής χρηματοδότησης που θα διατίθεται ευρύτερα και γενικά σε «Έργα και Μελέτες».

2. Να απαλειφθεί η δυνατότητα που δίνεται στο σ/ν σε «*ενώσεις προσώπων και φυσικά πρόσωπα της ημεδαπής και της αλλοδαπής*» να «*μπορούν να εκτελούν Έργα και Μελέτες για την προώθηση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης, της καινοτομίας, κλπ.*», τα οποία «*χρηματοδοτούνται από δημόσιους πόρους του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, της Γ.Γ.Ε.Τ., άλλων Υπουργείων, κλπ.*». Αυτό διότι, η εκτέλεση ερευνητικών έργων και μελετών, χρηματοδοτούμενων μάλιστα από δημόσιους πόρους, η οποία πρέπει να υλοποιείται συντεταγμένα και ελεγχόμενα, δεν μπορεί να γίνεται από ενώσεις προσώπων και φυσικά πρόσωπα

χωρίς να διακυβεύονται (α) η αξιοκρατική επιλογή του αναδόχου του έργου, (β) η ποιότητα του παραγόμενου έργου και (γ) η χρηστή διαχείριση του δημόσιου χρήματος που διατίθεται στο έργο. Επίσης δεν είναι δυνατόν να ανατίθενται έργα με χρηματοδότηση που στοχεύει στην ενίσχυση του εθνικού ερευνητικού ιστού σε φορείς της αλλοδαπής. Σε καμία χώρα δεν υπάρχει μια τέτοια «γενναιοδωρία», και για την Ελλάδα ειδικότερα, με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει, ένα τέτοιο ενδεχόμενο αποτελεί καθαρή πρόκληση.

Εντύπωση προκαλεί, επιπλέον, ότι σε ένα σ/ν που φιλοδοξεί να αποτελέσει λιτό νόμο “πλαίσιο” για την «έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία» αναπτύσσονται τόσο λεπτομερειακά όλα τα σχετικά με τις αμοιβές των μελών των οργάνων αξιολόγησης, γνωμοδότησης και ελέγχου του ΕΣΠΕΚ. Σε μια εποχή δε ακραίας λιτότητας οι ‘καλές’ προθέσεις των συντακτών του εν λόγω κειμένου αμφισβητούνται τα μέγιστα, καθόσον οι ανωτέρω αμοιβές *«καθορίζονται και για υπαλλήλους του δημοσίου ή φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και για τους ιδιώτες, που συμμετέχουν στα ανωτέρω όργανα, **κατά παρέκκλιση των κείμενων περιοριστικών διατάξεων περί ύψους αμοιβών**»* (!!!)...

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την «**έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης**», η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις ‘δόσεις’, καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΟΠΙΟΙΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ

Γενικές παρατηρήσεις

Ενώ ο ν. 4009/2011 περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία είναι ενισχυτικά της προσπάθειας δημιουργίας ενιαίου χώρου εκπαίδευσης και έρευνας στο τριτοβάθμιο σύστημα της χώρας, οι πρόνοιες του παρόντος κειμένου διαβούλευσης δεν αποτελούν επιπρόσθετο θετικό βήμα, αλλά σε πολλά σημεία υποσκάπτουν και τις όποιες θετικές ρυθμίσεις του προαναφερθέντος νόμου.

Η συνεργασία των ερευνητικών εργαστηρίων του δημόσιου τομέα με τα ερευνητικά εργαστήρια του ιδιωτικού τομέα είναι επιβεβλημένη. Απαιτείται προσεκτική μελέτη των μηχανισμών αλληλεπίδρασης, ώστε να εξασφαλίζεται ισότιμη συνεργασία με αμοιβαίο όφελος.

Οι δυνατότητες που δίνονται στο υπό διαβούλευση κείμενο για την προσέλκυση ερευνητών της αλλοδαπής στους ελληνικούς ερευνητικούς φορείς, καθώς και την παράλληλη απασχόληση ερευνητών από την Ελλάδα σε ερευνητικά κέντρα της αλλοδαπής, αποτελούν θετικές πρόνοιες.

Η δημιουργία δικτύων ερευνητικών υποδομών είναι επίσης θετική πρόνοια, η οποία προτάθηκε από την Ένωση Ελλήνων Ερευνητών κατά τη συζήτηση του ν. 4009/2011 στη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων.

Ειδικές παρατηρήσεις /προτεινόμενες ρυθμίσεις

1. Σύνδεση των Ερευνητικών Κέντρων με τα ΑΕΙ

Η ρύθμιση που προβλέπεται στο υπό διαβούλευση κείμενο για την απονομή του τίτλου «Καθηγητή Έρευνας» από τα ΑΕΙ είναι εξαιρετικά περιοριστική.

Δεν είναι υποχρεωτικό να υφίσταται κοινό δια-ιδρυματικό μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών, κατά την έννοια του άρθρου 42 του ν. 4009/2011, προκειμένου να κληθεί ένας ερευνητής για διδακτικό έργο σε κάποιο μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών. Η ατομική κινητικότητα των ερευνητών και των καθηγητών είναι κατά πολύ ευρύτερη από τα κοινά μεταπτυχιακά των ιδρυμάτων.

Περιοριστική είναι επίσης η πρόνοια για την επίβλεψη διδακτορικών. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο κείμενο, ο επιβλέπων θα πρέπει κατ' ανάγκη να διδάσκει στο οικείο δια-ιδρυματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών του υποψήφιου, συνθήκη η οποία δεν είναι αναγκαία για την επίβλεψη διδακτορικών διατριβών. Ας σημειωθεί ότι στην πράξη πολλοί νέοι ερευνητές εκπονούν τις μεταπτυχιακές και διδακτορικές τους διατριβές στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων των ΕΚ, υπό την ουσιαστική επίβλεψη ερευνητών.

Πρόταση της ΕΕΕ:

- Στο πλαίσιο των τετραετών προγραμματικών συμφωνιών των ΑΕΙ και των ΕΚ με το Υπουργείο, κάθε φορέας προβλέπει τις θέσεις των «**Καθηγητών Έρευνας**» και «**Συνεργαζόμενων Καθηγητών**» αντίστοιχα, με βάση το σχετικό προγραμματισμό των σχολών μεταπτυχιακών/ διδακτορικών σπουδών για τα ΑΕΙ και το ερευνητικό, αναπτυξιακό πρόγραμμα για τα ΕΚ.
- Θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα απονομής των τίτλων αυτών και στο μεσοδιάστημα των προγραμματικών συμφωνιών ΑΕΙ και ΕΚ, ανάλογα με τις προκύπτουσες ανάγκες των Ιδρυμάτων.
- Οι «Καθηγητές Έρευνας» έχουν πλήρη δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους καθηγητές του αντίστοιχου Τμήματος, όσον αφορά στη συμμετοχή τους στην εσωτερική δημοκρατική ζωή των ΑΕΙ, χωρίς αναγκαστική μετακίνηση από το ίδρυμα στο οποίο κατέχουν οργανική θέση.

Αντίστοιχα ισχύουν και για τη συμμετοχή στην εσωτερική δημοκρατική ζωή των Ερευνητικών Κέντρων και για τους «Συνεργαζόμενους Καθηγητές».

- Το διδακτικό και το γενικότερο εκπαιδευτικό έργο των ερευνητών θα πρέπει να συνυπολογίζεται στα προσόντα τους, κατά τη διαδικασία εξέλιξης τους.

- Για τη λειτουργική ενοποίηση του τριτοβάθμιου χώρου εκπαίδευσης έρευνας εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση αποτελεί η **ισοτιμία των διδασκόντων στα ΑΕΙ και των ερευνητών** και η μισθολογική τους εξίσωση που πρέπει να διασφαλίζονται νομοθετικά.

- Θα πρέπει, τέλος, να υπάρξει πρόβλεψη στον υπό διαμόρφωση Νόμο ώστε τα Ερευνητικά Κέντρα να μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμφωνίες για την οργάνωση κοινών μεταπτυχιακών προγραμμάτων με ΑΕΙ της αλλοδαπής.

2. Συνεργασία Ερευνητικών Κέντρων και Επιχειρήσεων μέσα από την κινητικότητα Ερευνητών και Επιστημόνων

Η κείμενη νομοθεσία προβλέπει συγκεκριμένες προϋποθέσεις που αφορούν στην υλοποίηση καινοτόμων ιδεών, στην ανάπτυξη νέων εταιρειών, νέων προϊόντων και υπηρεσιών.

Η πρόνοια του σχεδίου διαβούλευσης για ερευνητές - παραγωγούς νέας γνώσης, οι οποίοι ταυτόχρονα θα "απασχολούνται" και ως υπάλληλοι εταιρειών είναι προβληματική. Η μετακίνηση ενός ερευνητή σε μια επιχείρηση θέτει, επίσης, ζητήματα που σχετίζονται με τη χρήση της τεχνογνωσίας και των πόρων που έχουν δημιουργηθεί συλλογικά σε ένα ΕΚ και που μπορούν να 'διατεθούν' -χωρίς πολλές διατυπώσεις- σε μια ιδιωτική εταιρία.

Θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια στο Νόμο για το κατά πόσο ο ερευνητής επιθυμεί να συνυπολογιστεί το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στη διαδικασία εξέλιξής του.

3. Προσέλκυση των ερευνητών της αλλοδαπής - Παράλληλη Απασχόληση Ερευνητών σε Ξένα Ερευνητικά Κέντρα

Θετική πρόνοια.

Να διευκρινιστεί τι γίνεται στην περίπτωση που ερευνητής διοριστεί σε θέση ερευνητή ή καθηγητή της αλλοδαπής και ταυτόχρονα κάνει χρήση της σαββατικής ερευνητικής του άδειας.

4. Εθνικές Ερευνητικές Υποδομές – Ανοικτή Πρόσβαση

Η δημιουργία Εθνικού Μητρώου Ερευνητικών Υποδομών, αλλά και η σύναψη πρωτοκόλλων χρήσης μεταξύ των ερευνητικών εργαστηρίων του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ΑΕΙ, ΕΚ, Νοσοκομεία, Υπουργεία, Περιφέρειες) είναι αναγκαίες συνθήκες προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αξιοποίηση ερευνητικών υποδομών που αποκτήθηκαν την παρελθούσα εικοσαετία κυρίως μέσω των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια στο νέο νόμο αναφορικά με την οικονομική στήριξη των δικτύων των εθνικών ερευνητικών υποδομών.

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών είναι υπέρ της διεύρυνσης των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά ελεύθερης πρόσβασης (open source) και της δημιουργίας ιδρυματικών αποθετηρίων ανοικτής πρόσβασης. Σημειώνουμε ότι τα τελευταία μπορεί να προσκρούσουν στους κανόνες copyright πολλών εκδοτικών οίκων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελής και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την «**έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης**», η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Δ. ΣΥΝΔΕΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Γενικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις

Όσον αφορά την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή, οφείλουμε καταρχήν να προσδιορίσουμε τους όρους της σχετικής συζήτησης, δεδομένου ότι το κείμενο διαβούλευσης δεν επιτελεί τον ουσιαστικό του ρόλο, ο οποίος είναι ο εξορθολογισμός, ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση του δημόσιου ερευνητικού συστήματος, αλλά διολισθαίνει προς έναν πλήρη επαναπροσδιορισμό του ρόλου του δημόσιου αυτού συστήματος, αντιμετωπίζοντάς το ως ιδιωτική επιχείρηση «υπό την εποπτεία του κράτους».

Η φύση και οι στόχοι του δημόσιου ερευνητικού συστήματος και του ιδιωτικού ερευνητικού τομέα έχουν κοινά στοιχεία, αλλά στον πυρήνα τους είναι διαφορετικοί. Η ερευνητική δραστηριότητα στις επιχειρήσεις έχει ως στόχο την καινοτομία των προϊόντων, υπηρεσιών και μεθόδων. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις προστατεύουν τις καινοτομικές τους δραστηριότητες, τόσο με ιδιοκτησιακές κατοχυρώσεις (πατέντες, μοντέλα, κλπ.), όσο και μέσω των βιομηχανικών μυστικών. Η ερευνητική διαδικασία στους δημόσιους ερευνητικούς φορείς έχει ως κύριο στόχο την παραγωγή νέας γνώσης ως δημόσιου αγαθού, ενώ η καινοτομία αποτελεί μια μόνο από τις συστατικές των ερευνητικών τους αποτελεσμάτων.

Για τους πολίτες που συμβάλλουν οικονομικά στη συνολική εθνική ερευνητική προσπάθεια, οι δύο αυτοί ερευνητικοί τομείς ανταποδίδουν με διαφορετικό τρόπο. Η βιομηχανική έρευνα, διαμέσου της αγοράς, τους προσφέρει νέα, καινοτόμα προϊόντα. Η δημόσια έρευνα είναι ο κύριος μηχανισμός που παράγει και διαδίδει νέα γνώση, η οποία είναι προσβάσιμη και αξιοποιήσιμη από όλους.

Στο δημόσιο ερευνητικό σύστημα της χώρας μας υπηρετούν ερευνητές - δημόσιοι λειτουργοί, η πλειονότητα των οποίων επέστρεψε στην Ελλάδα μετά από πολύχρονη ερευνητική εργασία σε διεθνή ερευνητικά κέντρα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Οι ερευνητές αυτοί συνήψαν συμβόλαιο με την ελληνική πολιτεία, το οποίο από την πλευρά τους προβλέπει την κατάθεση της εμπειρίας τους, της δημιουργικής τους φαντασίας και της εργασίας τους, στο απόθεμα δημόσιων αγαθών, προκειμένου να συμβάλλουν στην αύξηση του κεφαλαίου νέας γνώσης, να συνδράμουν την πολιτεία σε κρίσιμους τομείς εθνικού ενδιαφέροντος (οι οποίοι δεν μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο της ιδιωτικής πρωτοβουλίας) και να συνεισφέρουν (διαμέσου του δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών) στη διαμόρφωση των στελεχών υψηλής ειδίκευσης του δημόσιου τομέα και του παραγωγικού ιστού της χώρας. Ως ανταμοιβή, προβλέπεται ότι ο Έλληνας φορολογούμενος θα τους καταβάλλει έναν αξιοπρεπή μισθό.

Ως φυσική συνέπεια της μορφής του δημόσιου ερευνητικού συστήματος προκύπτει ότι αυτό υπάγεται στους κανόνες του δημοσίου δικαίου. Τούτο συνεπάγεται δύο βασικές διατάξεις τις οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνει ο νέος νόμος:

A. Τα δημόσια ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (δια μέσου της ΓΓΕΤ) είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ).

B. Η πολιτεία εγγυάται τη μισθοδοσία του προσωπικού τους και τα λειτουργικά τους έξοδα.

Ένα σημαντικό τμήμα των ερευνητικών δραστηριοτήτων στις ιδιωτικές επιχειρήσεις υποστηρίζεται από τις μεγάλες παραγγελίες του δημόσιου τομέα. Τα μεγάλα έργα υποδομής στις τηλεπικοινωνίες, στους στρατιωτικούς εξοπλισμούς, την αεροπορία, την πράσινη ανάπτυξη, κλπ., αποτελούν μορφές άμεσης μεταβίβασης κοινωνικών πόρων προς τον ιδιωτικό τομέα, με αντιστάθμισμα τη βελτίωση των όρων ζωής και εργασίας των πολιτών.

Στην Ευρώπη, οι νέες γνώσεις, οι νέες τεχνολογίες, αναπτύσσονται με μεγάλα προγράμματα δημόσιας χρηματοδότησης. Η παραγωγή νέας γνώσης και η διάδοσή της στην κοινωνία δεν είναι υπόθεση της αγοράς αλλά υπόθεση των δημόσιων εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων και αντικείμενο ειδικών πολιτικών που στηρίζονται σε σημαντική δημόσια χρηματοδότηση.

Η προστασία του περιβάλλοντος είναι η μεγάλη πρόκληση της εποχής μας, αποτελεί ύψιστο δημόσιο αγαθό και εξωτερικό παράγοντα που καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς. Η έρευνα στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες επιτελεί σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση πολιτικών. Τα ανωτέρω θέματα, όπως και τα πρωτόγνωρα ζητήματα βιοηθικής που ανακύπτουν από την εκρηκτική ανάπτυξη των επιστημών ζωής μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο διαμέσου μιας ισχυρής και συντονισμένης παρέμβασης του δημόσιου ερευνητικού τομέα.

Η συνολική εθνική ερευνητική προσπάθεια στην οποία εμπλέκονται τα δημόσια ερευνητικά εργαστήρια, τα εργαστήρια των μεγάλων επιχειρήσεων, καθώς και αυτά των μικρομεσαίων, θα πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο συντονισμού των εμπλεκόμενων Υπουργείων υπό την αιγίδα μιας τελικής εποπτείας την οποία θα ασκεί στην παρούσα φάση η ΓΓΕΤ και σύντομα ένα νέο :

Γ. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Τεχνολογίας

Επιπλέον, η διαδικασία συνεργασίας του δημοσίου ερευνητικού συστήματος με τον ιδιωτικό τομέα δεν θέτει υποχρεώσεις από τη μία μόνο πλευρά (αυτήν του δημοσίου). Ο ιδιωτικός τομέας οφείλει να ενσωματώσει στη λειτουργία του στοιχεία υψηλής κοινωνικής ευθύνης (π.χ., οι φαρμακευτικές εταιρείες σε ό,τι αφορά στα μεταδοτικά νοσήματα, οι εταιρείες που παραγωγής ενέργειας σε ό,τι αφορά στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, στα υδροηλεκτρικά έργα, κλπ.).

Προκειμένου να ενισχυθεί η ερευνητική διαδικασία στον ιδιωτικό τομέα, προτείνουμε όπως η πολιτεία εξετάσει ειδικές ελαφρύνσεις για τις αποδεδειγμένες επενδύσεις των εταιρειών στα ερευνητικά τους εργαστήρια, καθώς και ένα ποσοστό του φόρου επί των δραστηριοτήτων αυτού του είδους το οποίο θα συνεισφέρει στον ετήσιο προγραμματισμό ερευνητικών προγραμμάτων της ΓΓΕΤ.

Τα δημόσια ερευνητικά εργαστήρια θα πρέπει να έχουν επαρκή χρηματοδότηση, ώστε να εξασφαλίζουν την αυτονομία τους και να μπορούν να συζητούν ως ίσος προς ίσο με τις ιδιωτικές επιχειρήσεις, στο πλαίσιο καλά προσδιορισμένων συμφωνιών όπου και τα δύο μέρη "νοιώθουν ότι κερδίζουν".

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Τεχνοβλαστοί και Νέοι Επιστήμονες

Υπάρχει εικοσαετής περίπου εμπειρία του θεσμού των εταιρειών τεχνοβλαστών (spin off) και των τεχνολογικών πάρκων. Η προσπάθεια της πολιτείας θα πρέπει να επικεντρωθεί στην ενίσχυση πρωτοβουλιών νέων ερευνητών και όχι στη συντήρηση στο διηνεκές δημόσιων λειτουργιών, οι οποίοι ασκούν παράλληλα και επιχειρηματικές δραστηριότητες. Οφείλουμε να αποτιμήσουμε την εικοσαετή εμπειρία των τεχνοβλαστών και να στρέψουμε την προσοχή μας στην ενίσχυση των νέων ερευνητών, με την παραχώρηση κυψελίδων στα τεχνολογικά πάρκα, την ενίσχυση της πρόσβασής τους στις εργαστηριακές εγκαταστάσεις, κλπ. Οι τεχνοβλαστοί των νέων ερευνητών θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης φροντίδας από την πολιτεία, με την ενίσχυσή τους σε ό,τι αφορά

την κάλυψη νέου προσωπικού, άλλες ειδικές ενισχύσεις, φορολογικές ελαφρύνσεις για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο (π.χ., 4-5 ετών), κλπ.

Πνευματικά δικαιώματα

Οι ερευνητές δημόσιοι λειτουργοί αμείβονται για να παράγουν νέα γνώση. Είναι λογικό στα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας να υπάρχει ένας επιμερισμός μεταξύ του δημοσίου που καταβάλλει το τίμημα της μισθοδοσίας και του ερευνητή που παράγει τη γνώση. Στα πνευματικά δικαιώματα (πατέντες) είναι εύλογο να υπάρχει ένας επιμερισμός ποσοστών, π.χ., 40% για τον εφευρέτη ή την ομάδα εφευρετών, 40% για το οικείο ΕΚ ή Ινστιτούτο και 20% για τον κεντρικό προϋπολογισμό ερευνητικών προγραμμάτων της ΓΓΕΤ, προκειμένου να υπαχθεί στο πρόγραμμα των ερευνητικών προκηρύξεων.

2^η προσέγγιση για το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων:

Οι προβλέψεις για το θέμα των πνευματικών δικαιωμάτων θα πρέπει να διέπονται από την αρχή ότι μια πατέντα είναι "Υψηρεσιακή" όταν προκύπτει από συγκεκριμένη χρηματοδότηση που είχε το αντίστοιχο τεχνικό περιεχόμενο της ως αρχικό στόχο, ενώ όλες οι υπόλοιπες θα θεωρούνται "Εξαρτημένες" ως αποκύημα της ερευνητικής εργασίας των φυσικών προσώπων που παρήγαγαν την εκμεταλλεύσιμη γνώση στο πλαίσιο των εργασιών του ΕΚ. Επίσης, τα ΕΚ πρέπει να συμπεριλάβουν στους Εσωτερικούς Κανονισμούς Λειτουργίας τους ρυθμίσεις που θα διαφυλάσσουν τη λειτουργία των ΕΚ, καθορίζοντας το πλαίσιο ενασχόλησης των ερευνητών ή των διευθυντών με επιχειρήσεις που αξιοποιούν τα αποτελέσματα της έρευνας. Οι ερευνητικοί φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν το προσωπικό τους για τις ρυθμίσεις αυτές.

Εθνικό Μητρώο Καινοτομικών Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας

Προτείνουμε τη δημιουργία στη ΓΓΕΤ «Εθνικού Μητρώου Καινοτομικών Επιχειρήσεων Υψηλής Τεχνολογίας», στο οποίο θα εντάσσονται επιχειρήσεις οι οποίες: (1) δραστηριοποιούνται σε τομείς υψηλής τεχνολογίας, όπως αυτοί ορίζονται κατά τη διεθνή πρακτική, (2) έχουν τμήμα Έρευνας και Ανάπτυξης με ειδικευμένο προσωπικό και (3) άνω από το 30% του κύκλου εργασιών τους προέρχεται από τεχνολογία αναπτυγμένη από την ίδια την επιχείρηση (πατέντες, ερευνητικά προγράμματα).

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την «**έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης**», η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Η συστηματική αξιολόγηση είναι από τα βασικά στοιχεία για την εύρυθμη και παραγωγική λειτουργία ενός φορέα. Όταν δε πρόκειται για δημόσιο φορέα, όπως είναι τα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ), αποτελεί απαραίτητο στοιχείο για τη λογοδοσία στην κοινωνία. Επιπλέον, η συστηματική, αντικειμενική και υψηλής ποιότητας **αξιολόγηση όλων των ερευνητικών φορέων της χώρας**, αποτελεί αναγκαίο παράγοντα για την αναγνώριση και την προώθηση της Αριστείας.

Φαίνεται ότι η πολιτική ηγεσία υπερθεματίζει εδώ για λόγους πολιτικού εντυπωσιασμού μια διαδικασία που δεν είναι ευρέως εδραιωμένη στην ελληνική κοινωνία (και εμφανίζεται σήμερα ως λάβαρο-φετίχ), ενσταλάζοντας έμμεσα και εντέχνως την ιδέα ότι «τα Ερευνητικά Κέντρα δεν αξιολογούνται», και ότι «από εδώ και πέρα θα σταματήσει αυτή η κατάσταση» (με πρωτοβουλία της πολιτικής ηγεσίας).

Υπενθυμίζουμε, όμως, ότι υψηλής ποιότητας αξιολόγηση με εξωτερικούς κριτές διεξάγεται στα Ερευνητικά Κέντρα που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) εδώ και είκοσι χρόνια ανά πενταετία και θεσμικά έχει καταχωρηθεί ως άρθρο 23^Α στο ν. 2919/2001. Η μόνη πενταετία στην οποία δεν υπήρξε αξιολόγηση είναι η τελευταία, παρόλο που τα ΕΚ έστειλαν τουλάχιστον τρεις φορές τα σχετικά στοιχεία στο ΥΠΔΒΜΘ. Κοντολογίς, το Υπουργείο δεν κατάφερε να οργανώσει την εξωτερική αξιολόγηση του 2009, γεγονός που δημιουργεί επιφυλάξεις ως προς την αξιοπιστία του και, επιπλέον, αποδυναμώνει τη σοβαρότητα του εγχειρήματος της Α' Φάσης αναδιάρθρωσης του ερευνητικού ιστού.

Το ζητούμενο σήμερα είναι η ενσωμάτωση της διαδικασίας αξιολόγησης και στους ερευνητικούς φορείς εκτός των ΕΚ της ΓΓΕΤ, οι οποίοι ανήκουν σε διάφορα υπουργεία, συμπεριλαμβανομένου και του ΥΠΔΒΜΘ. Σε αυτό το ζήτημα η πολιτική ηγεσία αποφεύγει να πάρει σαφή, θετική θέση, ενώ παράλληλα 'φορτώνει' με αξιολογήσεις αυτούς που ήδη αξιολογούνται, δηλαδή τα ΕΚ που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ.

Ερωτηματικό επίσης παραμένει το πώς σχεδιάζει η πολιτεία να προχωρήσει στη Β' Φάση αναδιάρθρωσης του ερευνητικού ιστού της χώρας, δίχως να προηγηθεί αξιολόγηση των (λοιπών - εκτός ΥΠΔΒΜΘ) υπό αναδιάρθρωση ερευνητικών φορέων.

Στο κείμενο της διαβούλευσης προτείνονται πολλαπλές αξιολογήσεις (εσωτερικές, εξωτερικές, ανά Κέντρο, ανά Ινστιτούτο, ανά ερευνητή, κλπ.). Αυτό και μόνο δημιουργεί ερωτηματικά για το κατά πόσον οι συντάκτες του κειμένου έχουν κάποια εικόνα, έστω και αμυδρή, τόσο για τη λειτουργία των ΕΚ όσο και για την εργασία της αξιολόγησης. Η αξιολόγηση είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για την ερευνητική κοινότητα και οφείλει να γίνεται με την αρμόζουσα σοβαρότητα. Η υπερπληθώρα των διαδικασιών αξιολόγησης υποβαθμίζει τον θεσμό και δημιουργεί δυσλειτουργία στα ΕΚ.

Επίσης, ένα από τα ζητούμενα είναι η επεξεργασία των στοιχείων της αξιολόγησης, ώστε να απηχούν με ακριβέστερο τρόπο την ερευνητική παραγωγή. Για παράδειγμα, θα πρέπει να δημιουργηθούν Βάσεις Δεδομένων, ώστε να προσμετρώνται τόσο η επιστημονική παραγωγή που γράφεται στην ελληνική γλώσσα, όσο και η επιστημονική παραγωγή των ανθρωπιστικών επιστημών. Αυτά τα αυτονόητα και πολυσυζητημένα θέματα δεν φαίνεται να απασχολούν τους συντάκτες του κειμένου, οι οποίοι αρκούνται να επαναλαμβάνουν «δάνειες» διατυπώσεις, χωρίς να έχουν κάνει κάποια ουσιαστική δουλειά για τα θέματα που εκ των πραγμάτων τίθενται.

Γενικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. Δεδομένου ότι θα πρέπει να υπάρχει **διαχωρισμός της αρχής αξιολόγησης από την αρχή χρηματοδότησης**, η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών (ΕΕΕ) προτείνει ως αρμόδια αρχή για την

αξιολόγηση των Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ) και Ινστιτούτων την «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (ΑΔΙΠ, ν. 4009/2011).

Επιπλέον, η ΑΔΙΠ θα πρέπει να μετονομαστεί σε «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση και την Έρευνα» (ΑΔΙΠΑΕ - όπως έχει ήδη προταθεί κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης του νόμου για τα ΑΕΙ 4009/2011, βλ. http://eee-researchers.gr/Anakoinoseis-EEE/EEE-EX_397-21-7-11_Protaseis-sto-prosxedio-nomou-anotati-ekp.pdf), με στόχο να αποτελέσει σταδιακά τον ανεξάρτητο, ενιαίο φορέα αξιολόγησης όλων των ερευνητικών φορέων της χώρας (για τη συγκριτική-συνολική μελέτη των στοιχείων της ερευνητικής δραστηριότητας σε ΑΕΙ και ΕΚ/Ι, στο πλαίσιο του ενιαίου χώρου εκπαίδευσης-έρευνας), ενώ το Συμβούλιο της Αρχής θα πρέπει να διευρυνθεί με τη συμμετοχή περισσότερων ερευνητών (με τροπολογία στο ν. 4009/2011, άρθρο 67, παρ. 2, εδάφιο στ).

2. Για τις εξωτερικές αξιολογήσεις των ερευνητικών φορέων, η επιτροπή κριτών θα πρέπει να αποτελείται αποκλειστικά από **επιστήμονες της αλλοδαπής, διεθνώς αναγνωρισμένου κύρους**, ειδικούς σε ένα τουλάχιστον από τα αντικείμενα του υπό αξιολόγηση Ινστιτούτου/ΕΚ, οι οποίοι θα επιλέγονται από το ΕΣΕΤΕΚ.

Η αξιολόγηση των ΕΚ και των Ινστιτούτων τους από διεθνούς κύρους επιστήμονες της αλλοδαπής εφαρμόζεται στα ΕΚ/Ι που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ από το 1995, διασφαλίζοντας όχι μόνο την αμεροληψία της αξιολόγησης στο μέγιστο δυνατό βαθμό, αλλά και τη βέλτιστη συσχέτισή της με τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις της επιστήμης και, ως εκ τούτου θα πρέπει να συνεχιστεί, θεσμοθετούμενη και στον υπό συζήτηση νόμο.

3. Τα κριτήρια και η διαδικασία εφαρμογής των αξιολογήσεων θα πρέπει να είναι ενιαία για όλους τους δημόσιους ερευνητικούς φορείς της χώρας. Ειδική μέριμνα πρέπει να υπάρξει όσον αφορά στα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται οι ανθρωπιστικές και οι κοινωνικές επιστήμες, τα οποία δεν μπορεί να είναι ταυτόσημα με αυτά των θετικών επιστημών.

4. Θα πρέπει να αποφευχθεί η αναίτια υπερβολική γραφειοκρατία που προκύπτει από την κατ' έτος συλλογή στοιχείων (σχετικών με την αξιολόγηση) από τη ΓΓΕΤ, καθώς και από την ταυτόχρονη διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών αξιολογήσεων και την ξεχωριστή εξωτερική αξιολόγηση (σε άλλο χρόνο και από διαφορετικές επιτροπές) Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων.

5. Στον παρόντα νόμο θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί ρύθμιση για τη διαδικασία αξιολόγησης των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ).

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. Οι εξωτερικές αξιολογήσεις θα πρέπει να συμπίπτουν με την ολοκλήρωση της υλοποίησης των προγραμματικών συμφωνιών των ΕΚ (ώστε να αξιολογείται η εφαρμογή της προηγηθείσας προγραμματικής συμφωνίας και να ενσωματώνονται οι προτεινόμενες από τους αξιολογητές δράσεις στην επόμενη).

2. Ο αριθμός των αξιολογητών των Ινστιτούτων θα πρέπει να είναι ανάλογος των ερευνητικών τους αντικειμένων (δηλαδή ενδεχομένως και μεγαλύτερος του τρία).

3. Ομοειδούς αντικειμένου Ινστιτούτα αξιολογούνται από την ίδια επιτροπή κριτών, ώστε να είναι δυνατή η συγκριτική τους αξιολόγηση.

4. Η κάθε επιτροπή εξωτερικής αξιολόγησης Ινστιτούτων αξιολογεί ταυτόχρονα και το αντίστοιχο Ερευνητικό Κέντρο, λαμβάνοντας υπόψη και τη γενικότερη ερευνητική πολιτική της χώρας στο συγκεκριμένο επιστημονικό τομέα.

Η ξεχωριστή αξιολόγηση Ινστιτούτων και Κέντρων (σε διαφορετικό χρόνο και με διαφορετικές επιτροπές) δεν έχει νόημα, καθώς το κάθε Κέντρο κατά γενικό κανόνα αποτελείται από Ινστιτούτα και (κεντρικές) διοικητικές-οικονομικές υπηρεσίες. Έτσι, η καθαυτή επιστημονική αξιολόγηση αφορά τα Ινστιτούτα, ενώ η αξιολόγηση του Κέντρου αφορά κυρίως στο κατά πόσον οι κεντρικές υπηρεσίες εξασφαλίζουν τη δέουσα υποστήριξη στο ερευνητικό έργο των Ινστιτούτων.

5. Τα Ερευνητικά Κέντρα και τα Ινστιτούτα τους υπόκεινται σε εσωτερική (αυτο-)αξιολόγηση στο ενδιάμεσο δύο εξωτερικών – διεθνών αξιολογήσεων, δηλαδή περίπου κάθε τέσσερα έτη. Αυτό διότι, εφόσον η αυτο-αξιολόγηση γίνεται κάθε δύο έτη και η εξωτερική αξιολόγηση κάθε τέσσερα (όπως προτείνεται στην παρούσα διαβούλευση), κάθε δεύτερη αυτο-αξιολόγηση θα συμπίπτει με την εξωτερική αξιολόγηση, κάτι που δεν έχει κανένα νόημα (να γίνεται δηλαδή κάθε τέσσερα χρόνια ταυτόχρονα και εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση).

6. Στο παρόν κείμενο διαβούλευσης αναγράφεται ότι «Αντικείμενο της εσωτερικής αξιολόγησης είναι μεταξύ άλλων και η αξιολόγηση των Ερευνητών Α και Β, εφόσον οι τελευταίοι δεν υποβάλλουν αίτηση για εξέλιξη στη βαθμίδα Α». Ως προς αυτό επισημαίνουμε ασυμμετρία σε σχέση με την αξιολόγηση των καθηγητών πρώτης βαθμίδας και των αναπληρωτών καθηγητών που δεν έχουν υποβάλει αίτηση για εξέλιξη, όπως αυτή θεσμοθετείται στο ν. 4009/2011 (κάθε πέντε έτη, από τριμελείς επιτροπές που επιλέγονται από τα μητρώα του άρθρου 19, κλπ.).

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την «**έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης**», η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

ΣΤ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Παρότι κατά νόμο τα μέλη ΔΕΠ και οι Ερευνητές έχουν ομόλογα χαρακτηριστικά προσόντων, προσλήψεων και προαγωγών, παρουσιάζεται μια ισχυρή ασυμμετρία στο εργασιακό τους περιβάλλον, η οποία είναι πολύ δύσκολο να αιτιολογηθεί: Τα μέλη ΔΕΠ εργάζονται σε χώρο που απολαμβάνει της ακαδημαϊκής αυτονομίας, η οποία είναι στοιχείο εκ των ων ουκ άνευ για την ανέλιξη του ερευνητικού έργου. Οι Ερευνητές, όμως, εργάζονται σε ένα περιβάλλον όπου η συγκέντρωση των εξουσιών στο πρόσωπο του Διευθυντή Ινστιτούτου διαμορφώνουν ένα πνεύμα δημοσιοϋπαλληλικής ιεραρχίας, το οποίο συμπιέζει την ερευνητική διαδικασία.

Τα ανωτέρω ενισχύονται από το γεγονός ότι σε πολλά ΕΚ που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ μορφής ΝΠΙΔ δεν υφίσταται, παρά τις ρητές διατυπώσεις της κείμενης νομοθεσίας (ν. 1514/1985), ούτε καν εκπρόσωπος των ερευνητών στο Διοικητικό Συμβούλιο Κέντρου. Η κατά νόμο συμμετοχή των Διευθυντών Ινστιτούτων στα ΔΣ των ΕΚ είναι προβληματική επίσης, διότι αναλαμβάνουν ταυτόχρονα το διπλό ρόλο του ελέγχοντος (ως Διευθυντές Ινστιτούτων) και του ελεγχόμενου (ως μέλη της Διοίκησης του ΕΚ). Ως εκ τούτου, απαιτείται άμεση νομοθετική παρέμβαση για τον περιορισμό των υπερεξουσιών του Διευθυντή Ινστιτούτου. Ο οδικός χάρτης λειτουργίας κάθε ΕΚ/Ι περιλαμβάνει προγραμματισμό και πενταετή συμφωνία με το Υπουργείο ΠΔΒΜΘ, στο πλαίσιο της οποίας οφείλει να δραστηριοποιηθεί τόσο ο Διευθυντής, όσο και το σύνολο των ερευνητικών ομάδων ενός Ινστιτούτου.

Οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι πυρήνας του ερευνητικού μας συστήματος είναι οι ερευνητικές ομάδες και οι μονάδες των ερευνητών. Επιπλέον, έως σήμερα, οι επιτροπές που εξέλεξαν τους Διευθυντές Ινστιτούτων απαρτιζόνταν αποκλειστικά από εξωτερικά μέλη (εκτός Κέντρου-Ινστιτούτου), τις συνέπειες όμως μιας τυχόν εκλογής ενός ανεπαρκούς Διευθυντή Ινστιτούτου τις υφίσταντο (και σε αυτήν την περίπτωση αποκλειστικά) οι ερευνητές του οικείου Ινστιτούτου.

Για να αντιμετωπιστούν επιτυχώς τα ζητήματα/προβλήματα αυτά ζητάμε ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ και ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΕΚΛΕΓΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ και πιο συγκεκριμένα:

(α) οι ερευνητές να φέρουν την τελική ευθύνη επιλογής του Διευθυντή της ευρύτερης οντότητας που αποτελείται από ερευνητικές ομάδες ομοειδών δραστηριοτήτων, δηλαδή των Ινστιτούτων και (β) το ερευνητικό έργο των Ινστιτούτων (το έργο εν τέλει των ερευνητικών ομάδων και των επί κεφαλής Δ/ντών) να αξιολογείται από διεθνείς, ανεξάρτητες, υψηλής ποιότητας επιστημονικές επιτροπές.

Γενικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

1. Φορείς στους οποίους αφορούν τα προβλεπόμενα στο Μέρος Β καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης του Μέρους Α:

Πρόταση της ΕΕΕ:

Δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να ανταγωνίζονται επί ίσοις όροις ερευνητικοί φορείς που αξιολογούνται (δηλ. τα Ερευνητικά Κέντρα και τα Ινστιτούτα τους που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ) και ερευνητικοί φορείς που δεν αξιολογούνται, για χρηματοδοτήσεις από τα ερευνητικά προγράμματα που προκηρύσσονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) ή/και άλλους κρατικούς φορείς, θα πρέπει να υιοθετηθεί (κατ' ελάχιστον) η **ΠΡΟΤΑΣΗ 2** του παρόντος προς διαβούλευση κειμένου, στην οποία αναφέρεται ότι «*Τα προβλεπόμενα στο Μέρος Β καθώς και η διαδικασία αξιολόγησης του Μέρους Α αφορούν τα Ερευνητικά Κέντρα που εποπτεύονται από το ΥΠΔΒΜΘ, από τη ΓΓΕΤ, τα Ερευνητικά Κέντρα της Ακαδημίας Αθηνών καθώς και ερευνητικούς φορείς που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία (για τους οποίους θα*

ληφθεί μέριμνα διαχωρισμού των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων και για τις οποίες δέχονται να λειτουργούν πλήρως υπό τις διατάξεις του παρόντος θεσμικού πλαισίου)».

Επιπλέον, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των στόχων της Β' Φάσης αναδιάρθρωσης του ερευνητικού ιστού (<http://www.opengov.gr/yppepth/?p=1113>), θα πρέπει να προστεθεί στο τέλος της πιο πάνω παραγράφου «...καθώς και ερευνητικούς φορείς που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία (για τους οποίους θα ληφθεί μέριμνα διαχωρισμού των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων), στην προοπτική μεταφοράς ορισμένων εξ' αυτών υπό την εποπτεία της ΓΓΕΤ, κατά τη Β' Φάση αναδιάρθρωσης του ερευνητικού ιστού».

2. Νομικό Καθεστώς ΕΚ:

Το παρόν υπό διαβούλευση κείμενο αποτελεί ένα **ερμαφρόδιτο κείμενο όσον αφορά στο νομικό καθεστώς των ΕΚ** που βρίσκονται υπό την εποπτεία της ΓΓΕΤ. Ενώ φαίνεται να διατηρείται προς το παρόν το νομικό καθεστώς των Κέντρων ως έχει (σύμφωνα και με τη σχετική, πρόσφατη δέσμευση της Υπουργού Παιδείας, ΔΒΜΘ), το κείμενο στις επί μέρους ρυθμίσεις φαίνεται ως να έχει γραφεί για ΕΚ ΝΠΙΔ [π.χ., στο «σχέδιο νόμου 2» άρθρο 1, ως Ερευνητικό Κέντρο ορίζεται «δημόσιο νομικό πρόσωπο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ...» ενώ στο άρθρο 27, παρ. 6 αναφέρονται «τα ερευνητικά κέντρα ως ΝΠΙΔ»].

Πρόταση της ΕΕΕ:

Σύμφωνα με πάγια θέση της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών, όλα τα Ερευνητικά Κέντρα που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ πρέπει να μετατραπούν σε ΝΠΔΔ. Σε κάθε ΕΚ ιδρύεται ένα ΝΠΙΔ που θα διαχειρίζεται την περιουσία τους και τα κονδύλια έρευνας (κατά το πρότυπο των ΑΕΙ, ν. 4009/2011, άρθρο 58).

Η μετατροπή αυτή μπορεί και πρέπει να επιτευχθεί με την προσθήκη σχετικών ρυθμίσεων στον υπό διαβούλευση Νόμο, καθώς αποκαθιστά ένα ενιαίο νομικό καθεστώς στο βασικό, δημόσιο ερευνητικό ιστό της χώρας (δηλαδή σε Πανεπιστήμια, ΤΕΙ και Ερευνητικά Κέντρα), παρέχει την απαραίτητη ευελιξία διαχείρισης της περιουσίας των Κέντρων και των ερευνητικών τους κονδυλίων και, επιπλέον, απαλλάσσει τα ΝΠΙΔ Ερευνητικά Κέντρα από τις νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν στις ΔΕΚΟ.

3. Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας των Ερευνητικών Κέντρων:

Ο Εσωτερικός Κανονισμός κάθε Κέντρου (ο οποίος σημειωτέον μπορεί να αναθεωρείται με απόφαση του Δ.Σ. του Κέντρου και συνεπακόλουθη έγκριση από το υπουργείο) δεν μπορεί να ρυθμίζει σημαντικά θέματα που απαιτούν **ενιαία αντιμετώπιση και θεσμική θωράκιση**, όπως οι αρμοδιότητες των Διευθυντών Ινστιτούτων και των Επιστημονικών Συμβουλίων, η εκλογή, αξιολόγηση και παύση όλων των οργάνων διοίκησης (συμπεριλαμβανομένων των Διευθυντών Ινστιτούτων, των εσωτερικών μελών του ΔΣ και του Γενικού Διευθυντή), τις ελάχιστες προϋποθέσεις για την εκλογή σε θέση ερευνητή, τα κριτήρια αξιολόγησης των ερευνητών Α' και Β', κλπ.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Για τα ανωτέρω θέματα θα πρέπει να περιληφθούν στον υπό διαβούλευση Νόμο σχετικές ρυθμίσεις.

4. Όργανα Διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων:

Το πρότυπο διοίκησης των ΕΚ που προτείνεται στην παρούσα διαβούλευση προσομοιάζει περισσότερο με αυτά των ιδιωτικών εταιρειών παρά με πρότυπο διοίκησης ερευνητικών ιδρυμάτων δημοσίου συμφέροντος.

Σε αντίθεση με το Νόμο 4009/2011 για τα ΑΕΙ, στον οποίο περιγράφονται οι βασικές αρμοδιότητες όλων των οργάνων διοίκησης, αυτό δεν συμβαίνει στο παρόν υπό διαβούλευση κείμενο (δεν περιγράφονται οι γενικές αρμοδιότητες των Διευθυντών Ινστιτούτων και των Επιστημονικών Συμβουλίων, αλλά επαφίενται στους Εσωτερικούς Κανονισμούς των Κέντρων).

Πρόταση της ΕΕΕ:

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών θεωρεί ότι το νέο πρότυπο διοίκησης των ΕΚ θα πρέπει να διασφαλίζει το βέλτιστο δυνατό ερευνητικό περιβάλλον και να ελαχιστοποιεί τις στρεβλώσεις που επιτρέπει το υπάρχον. Για την επίτευξη του τελευταίου εκ των ων ουκ άνευ προϋπόθεση αποτελεί η ουσιαστική διευρυμένη συμμετοχή στη διοίκηση των ερευνητών που αποτελούν τη βασική συνιστώσα του ερευνητικού συστήματος των ΕΚ.

Το τελικό σχέδιο για το πρότυπο διοίκησης των ΕΚ θα πρέπει να προκύψει μετά από περαιτέρω, ενδελεχή συζήτηση, η οποία θα λαμβάνει υπόψη και τις ιδιαιτερότητες που θα προκύψουν στα ΕΚ και Ινστιτούτα από την προτεινόμενη/επερχόμενη αναδιάρθρωση του ερευνητικού ιστού.

Η ΕΕΕ προτείνει ένα πρότυπο διοίκησης των ΕΚ που παρουσιάζεται αναλυτικά πιο κάτω και το οποίο ενσωματώνει βασικές αρχές που έχουν ήδη περιγραφεί σε έγγραφο της με θέμα «Νέο πρότυπο διοίκησης Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων (βλ. http://www.eee-researchers.gr/Anakoinoiseis-EEE/EEE_EX_414-13-12-11.pdf).

5. Επιστημονικά Συμβούλια:

Σύμφωνα με το προτεινόμενο πρότυπο διοίκησης των ΕΚ στα ΔΣ των Κέντρων υπάρχουν εξωτερικά μέλη του εξυπηρετούν τη διασύνδεση του κάθε Κέντρου με την κοινωνία την οικονομία, αλλά και με την ευρύτερη επιστημονική κοινότητα (με την οποία υφίστανται επίσης πολλοί άλλοι τρόποι διασύνδεσης). Επιπλέον τα ΤΕΣ, στο πλαίσιο λειτουργίας του ΕΣΕΤ, μπορεί να επιτελούν και το ρόλο του εξωτερικού επιστημονικού συμβουλίου Κέντρου (όπως αυτός περιγράφεται στο κείμενο διαβούλευσης). Ως εκ των άνωθεν, δεν κατανοούμε τη χρησιμότητα σύστασης ενός επιπλέον οργάνου που θα λειτουργεί για τον ίδιο σκοπό σε επίπεδο Κέντρου. Άλλωστε, ενώ υπήρχε αντίστοιχη πρόβλεψη στο Νόμο 1514/1985, αυτή δεν ενεργοποιήθηκε/αξιοποιήθηκε στη συντριπτική πλειοψηφία των Ερευνητικών Κέντρων.

Πρόταση της ΕΕΕ:

Η ΕΕΕ προτείνει να προβλεφθεί η θεσμική κατοχύρωση διεθνών «**Συμβουλευτικών Επιστημονικών Επιτροπών**» ανά Ινστιτούτο (προκρίνοντας κατ' ουσίαν τη σχετική ΠΡΟΤΑΣΗ 1 στο υπό διαβούλευση κείμενο, όμως με άλλο τίτλο και χωρίς ανελαστικό καθορισμό του αριθμού των μελών που θα απαρτίζουν την εν λόγω Επιτροπή), τις οποίες θα επιλέγουν οι ίδιοι οι ερευνητές του Ινστιτούτου. Οι Επιτροπές αυτές θα είναι στοχευμένες στα επιστημονικά αντικείμενα του κάθε Ινστιτούτου και ως εκ τούτου πιο αποτελεσματικές, προκειμένου να υποβοηθείται το Ινστιτούτο στην υλοποίηση του τετραετούς προγραμματισμού του, στη λήψη των αναγκαίων μέτρων που υποδεικνύονται από τις εξωτερικές αξιολογήσεις και στην επεξεργασία της αναπτυξιακής στρατηγικής του.

Επιπρόσθετα, η ΕΕΕ καταθέτει (πιο κάτω) πρόταση για «Επιστημονικά Συμβούλια Ινστιτούτων» (ως μετεξέλιξη των Επιστημονικών Γνωμοδοτικών Συμβουλίων Ινστιτούτων του ν. 1514/1985), τα οποία θα απαρτίζονται από ερευνητές των οικείων Ινστιτούτων και θα έχουν συγκεκριμένες αρμοδιότητες.

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις:

Εσωτερικοί Κανονισμοί Λειτουργίας των Ερευνητικών Κέντρων

Μια σειρά θεμάτων τα οποία δεν μπορούν να επαφίενται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του κάθε Ερευνητικού Κέντρου, αλλά θα πρέπει να ρυθμίζονται στον παρόντα νόμο είναι:

1. Οι αρμοδιότητες των Διευθυντών Ινστιτούτων και των Επιστημονικών Συμβουλίων που περιγράφονται πιο κάτω.
2. Η εκλογή, αξιολόγηση και παύση όλων των οργάνων διοίκησης.

3. Ο ορισμός των ελάχιστων προϋποθέσεων για την εκλογή σε θέση ερευνητή (κατ' αντιστοιχία του Ν. 4009/2011, Άρθρο 17 - Προσόντα εκλογής καθηγητών όλων των βαθμίδων).
4. Τα κριτήρια και η διαδικασία αξιολόγησης των ερευνητών Α' και Β (κατ' αντιστοιχία του Ν. 4009/2011, Άρθρο 21 - Αξιολόγηση καθηγητών).
5. Επιπλέον, ο Νόμος μπορεί να περιέχει χρονικές προθεσμίες για την κατάρτιση εσωτερικών κανονισμών. Η καθυστέρηση της κατάρτισης εσωτερικού κανονισμού μπορεί να συνδεθεί με τη χρηματοδότηση.

Όργανα Διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων

Ένα από τα κύρια προβλήματα που ανέδειξε το προηγούμενο νομοθετικό πλαίσιο αφορούσε τη συχνή παρουσία στη διοίκηση των ΕΚ Διευθυντών Κέντρων (και σε ορισμένες περιπτώσεις και Ινστιτούτων), οι οποίοι, ανεξάρτητα από τα επιστημονικά τους προσόντα, δεν ήταν γνώστες των διοικητικών προβλημάτων και της καθημερινής ζωής του Κέντρου (ή του Ινστιτούτου αντίστοιχα). Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τον περιορισμένο χρονικά χαρακτήρα της παρουσίας τους στο Κέντρο και τις επιπλέον δραστηριότητές τους (πέραν της διοίκησης), απετέλεσαν επανειλημμένα πηγή προβλημάτων και δυσλειτουργιών.

Ένα επιπλέον πρόβλημα της οργάνωσης της διοίκησης των ΕΚ/Ι, ως έχει σήμερα, είναι η θεσμική απολυταρχία των Διευθυντών Ινστιτούτων και στα δύο υπάρχοντα επίπεδα διοίκησης, δηλαδή αυτό του Ινστιτούτου και αυτό του ΔΣ του Κέντρου. Αυτό πολλάκις οδηγεί στο να διέπεται η λειτουργία του ΔΣ από ένα είδος ιδιότυπου 'κορπορατισμού', ο οποίος επιτείνεται από την έλλειψη μηχανισμών ελέγχου και λογοδοσίας.

Λόγω των ανωτέρω, στο νέο νομοθετικό πλαίσιο θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να υπάρξει διευρυμένη συμμετοχή στη διοίκηση των ΕΚ ερευνητών από το ίδιο το Κέντρο, οι οποίοι είναι γνώστες της καθημερινότητας και των ιδιαίτερων προβλημάτων του. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί μέριμνα ώστε οι Διευθυντές Ινστιτούτων να μην κυριαρχούν και στα δύο επίπεδα διοίκησης. Παράλληλα, η εξωστρέφεια του κάθε Ιδρύματος μπορεί να ενισχυθεί, με τη συμμετοχή στη διοίκησή του προσώπων εκτός Κέντρου, όπως προτείνεται στην παρούσα διαβούλευση.

Επί της αρχής η ΕΕΕ συμφωνεί με την παρουσία εξωτερικών μελών στα Διοικητικά Συμβούλια των Ερευνητικών Κέντρων, τα οποία θα είναι «*καταξιωμένα πρόσωπα της κοινωνίας και της οικονομίας*», δίνοντας έμφαση στη διασύνδεση ΕΚ και παραγωγικού τομέα, με την προϋπόθεση της ικανοποίησης ενός ελαχίστου αριθμού υψηλών προσόντων (μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών, διδακτορικό δίπλωμα) .

Αυτονόητο είναι βέβαια ότι τα εξωτερικά μέλη οφείλουν να «επενδύσουν» στο ΔΣ ενός Κέντρου «χρόνο και κόπο» και να μην αντιμετωπίσουν τη συμμετοχή τους σε αυτό ως πάρεργο, ή άλλως πως. Ως σήμερα, η διασύνδεση του παραγωγικού τομέα με τα ΕΚ δεν είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντική, κυρίως εξαιτίας του πρώτου. Η συμμετοχή των εξωτερικών μελών στα ΔΣ των Κέντρων ίσως βοηθήσει σταδιακά στη βελτίωση αυτής της σχέσης. Αρχικά πάντως δεν θα πρέπει να αναμένεται κάποια ουσιαστική, ή/και πολυάριθμη, «αυθόρμητη» συμμετοχή εξωτερικών μελών (προερχόμενων από τον παραγωγικό τομέα) στα ΔΣ των ΕΚ. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να αποφευχθούν δυσλειτουργίες των ΔΣ των Κέντρων που μπορεί να προέλθουν κυρίως από την πιθανή, συχνή απουσία των εξωτερικών μελών από τις σχετικές συνεδριάσεις (που μπορεί να συμβάλλει στην έλλειψη απαρτίας). Ως εκ τούτου η ποσόστωση των εξωτερικών μελών στα ΔΣ των Κέντρων θα πρέπει να παραμείνει σχετικά χαμηλή (στο σύνολο των μελών του ΔΣ), ώστε να μην είναι δυνατόν να παρεμποδίσει την ομαλή λειτουργία τους.

Όσον αφορά το κεφάλαιο «Όργανα Διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων» του υπό διαβούλευση κειμένου (και με βάση όλα τα ανωτέρω) προτείνονται τα εξής:

Διοικητικό Συμβούλιο

1. Να αναφέρεται στο Νόμο ότι τα άτομα που απαρτίζουν τη διοίκηση του κάθε Ερευνητικού Κέντρου «πρέπει να έχουν γνώση της δομής και λειτουργίας του».

2. Ως προς τη σύνθεση του ΔΣ το παρόν υπό διαβούλευση κείμενο («**σχέδιο νόμου 1**») αναφέρει:

«Το Δ.Σ. μπορεί να απαρτίζεται από 7-9 μέλη αναλόγως του μεγέθους του Ερευνητικού Κέντρου, περιλαμβανομένου του Προέδρου. Στο Δ.Σ. του Ε.Κ. συμμετέχουν εσωτερικά και εξωτερικά μέλη, τα οποία είναι καταξιωμένα πρόσωπα της κοινωνίας και της οικονομίας. Την πλειοψηφία την κατέχουν τα εσωτερικά μέλη, τα οποία επιλέγουν τα εξωτερικά. Τα εσωτερικά μέλη απαρτίζονται από Διευθυντές των Ινστιτούτων και ερευνητές που αναδεικνύονται με βάση κριτήρια επιστημονικής αριστείας. Τα τελικώς επιλεγέντα μέλη διορίζονται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού.»

Το δε «**σχέδιο νόμου 2**» αναφέρει:

«Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από 7 έως 9 μέλη, ανάλογα με τον αριθμό των Ινστιτούτων του Ερευνητικού Κέντρου, περιλαμβανομένου του Προέδρου, τα οποία διορίζονται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού για τετραετή θητεία. Στο Δ.Σ. του Ερευνητικού Κέντρου συμμετέχουν 1 έως 4 εκπρόσωποι εκ των Διευθυντών των Ινστιτούτων, 1 έως 2 ερευνητές που αναδεικνύονται με βάση κριτήρια αριστείας που καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Κέντρου και 2 έως 4 εξωτερικά μέλη τα οποία είναι καταξιωμένα πρόσωπα της κοινωνίας και της οικονομίας. Την πλειοψηφία κατέχουν τα εσωτερικά μέλη.»

Ως προς τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνουμε τα εξής:

Το ΔΣ αποτελείται από 7-9 μέλη αναλόγως του μεγέθους του Ερευνητικού Κέντρου (σε ΕΚ με λιγότερα από τρία και τρία ή περισσότερα Ινστιτούτα αντίστοιχα), περιλαμβανομένου του Προέδρου. Τα τέσσερα ή τα πέντε μέλη του επταμελούς ή εννεαμελούς ΔΣ, αντίστοιχα, είναι εσωτερικά μέλη του ΕΚ και, ειδικότερα, τρία ή τέσσερα μέλη, αντίστοιχα, είναι ερευνητές Α' ή Β' βαθμίδας και ένα μέλος είναι εκπρόσωπος του τεχνικού-διοικητικού προσωπικού. Τα υπόλοιπα δυο ή τρία μέλη, αντίστοιχα, είναι εξωτερικά.

2^η προσέγγιση για το θέμα του Διοικητικού Συμβουλίου:

Η πρόταση σύνθεσης του ΔΣ κάθε Κέντρου που παρουσιάζεται στη διαβούλευση (στα «σχέδια νόμου 1 και 2») δομείται πάνω σε ένα τρίπτυχο, το οποίο περιλαμβάνει (εκτός από τον Πρόεδρο του Κέντρου), Διευθυντές Ινστιτούτων, ερευνητές και εξωτερικά μέλη. Αν και παραμένει ασαφές (και στις δύο εκδόσεις του σχεδίου νόμου) το πως θα καθορίζεται εν τέλει ο ακριβής αριθμός των Διευθυντών Ινστιτούτων, των ερευνητών και των εξωτερικών μελών, το τρίπτυχο αυτό μπορεί να συζητηθεί από την κοινότητα των ερευνητών με απαραίτητες προϋποθέσεις:

(α) τη **συμμετοχή σημαντικού αριθμού αιρετών ερευνητών στα ΔΣ των Κέντρων στο σύνολο των μελών** και

(β) τη συμμετοχή στο ΔΣ ενός αιρετού εκπροσώπου των τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων του Κέντρου (κατά το ν. 1514/1985) που διασφαλίζει περαιτέρω διαφάνεια και συλλογικότητα στη λειτουργία της κεντρικής του διοίκησης.

Εάν η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου εμμένει στο πνεύμα των προτάσεων που θέτει σε διαβούλευση, ζητούμε η σύνθεση των ΔΣ στα ΕΚ να διασαφηνισθεί ως εξής:

Στο Δ.Σ. του ΕΚ συμμετέχουν εσωτερικά και εξωτερικά μέλη. Την πλειοψηφία του Δ.Σ. κατέχουν τα εσωτερικά μέλη, τα οποία επιλέγουν τα εξωτερικά. Το Δ.Σ. απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τρεις εκπροσώπους των Διευθυντών, ισάριθμους με τους διευθυντές εκπροσώπους των ερευνητών, έναν εκπρόσωπο των τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων του Κέντρου και δύο έως τρία εξωτερικά μέλη. Σε κάθε περίπτωση, το άθροισμα των Δ/ντών και των ερευνητών δεν μπορεί να

είναι μικρότερο του τρία*. Τα τελικώς επιλεγέντα μέλη διορίζονται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού.

*[για την περίπτωση των ΕΚ που περιλαμβάνουν ή θα περιλαμβάνουν -μετά την Α' φάση αναδιάρθρωσης του ερευνητικού ιστού- ένα μόνο Ινστιτούτο]

---

3. Να αναφέρεται στο Νόμο (σε κάθε περίπτωση) ότι «οι ερευνητές που συμμετέχουν στα ΔΣ των ΕΚ, είναι Ερευνητές Α' και Β' βαθμίδας και εκλέγονται από το σύνολο των ερευνητών του ΕΚ», κατ' αντιστοιχία της εκλογής των εσωτερικών μελών στα συμβούλια των ΑΕΙ (ν. 4009/2011, Άρθρο 8). Αντίστοιχα, ο εκπρόσωπος των τεχνικών και διοικητικών υπαλλήλων του Κέντρου εκλέγεται από το σύνολο των αντίστοιχων υπαλλήλων του ΕΚ.

4. Να αναφέρεται στο Νόμο (σε κάθε περίπτωση) ότι «η εκλογή των εξωτερικών μελών των ΔΣ γίνεται από τα εσωτερικά μέλη» (κατ' αντιστοιχία του ν. 4009/2011).

5. Θα πρέπει να προβλέπεται στο Νόμο ότι η συμμετοχή όλων των μελών στις συνεδριάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων γίνεται αμισθί (και χωρίς καμιά πρόσθετη αμοιβή).

6. Τέλος θα πρέπει να διευκρινιστεί η φράση «η συμμετοχή των Διευθυντών στο ΔΣ μπορεί να είναι κυλιόμενη ανά διετία, με ανάλογη προσαρμογή της θητείας τους» (σχέδιο νόμου 2, άρθρο 22, παρ. 3) ή να απαλειφθεί το «με ανάλογη προσαρμογή της θητείας τους», για να μην υπάρξουν παρερμηνείες και συνεπακόλουθες τυχόν "σύννομες" επιμηκύνσεις της τετραετούς θητείας των Διευθυντών Ινστιτούτων.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

1. Ως προς τη διαδικασία εκλογής Προέδρου το υπό διαβούλευση κείμενο αναφέρει:
«Για την αξιολόγηση των υποψηφίων για τη θέση του Προέδρου συγκροτείται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού, ύστερα από εισήγηση του ΕΣΕΤΕΚ, ειδική επιτροπή κριτών, αποτελούμενη από 5 ή 7 επιστήμονες».

Να προστεθούν οι διευκρινήσεις:

- (α) οι κριτές είναι διεθνώς καταξιωμένοι επιστήμονες και στην πλειοψηφία τους προέρχονται από την αλλοδαπή,
- (β) στην επιτροπή κριτών συμμετέχουν οι αιρετοί εκπρόσωποι των ερευνητών στο ΔΣ του οικείου Κέντρου,
- (γ) οι κριτές μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης μέσω τηλεδιάσκεψης.

2^η προσέγγιση για το θέμα εκλογής Προέδρου του ΔΣ:

Ο Πρόεδρος εκλέγεται από το ΔΣ του Κέντρου (με την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή Διευθυντών Ινστιτούτων και ερευνητών στο ΔΣ του Κέντρου είναι ισόρροπη).

---

2. Να γίνει επίσης προσθήκη ότι «η θέση του Προέδρου, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης».

Ο Γενικός Διευθυντής

Η Ένωση Ελλήνων Ερευνητών θεωρεί ότι η αναγκαιότητα της θεσμοθέτησης θέσης Γενικού Διευθυντή στα ΕΚ δεν είναι προφανής και απαιτεί περαιτέρω συζήτηση.

Ερευνητικά Ινστιτούτα

Όργανα των Ινστιτούτων είναι

- α) ο Διευθυντής
- β) το Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου
- γ) η συνέλευση του Ινστιτούτου

Διευθυντής Ινστιτούτου

1. Το προς διαβούλευση κείμενο αναφέρει ότι «*Οι Διευθυντές των Ινστιτούτων διορίζονται με τετραετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί έως μία φορά μετά από ανοικτή προκήρυξη*».

Επειδή πιστεύουμε ακράδαντα ότι η θέση του ερευνητή είναι στο εργαστήριό του (στο ΕΚ ή το ΑΕΙ), από τις εργασίες του οποίου δεν πρέπει να απέχει επί μακρόν και επειδή έχουν παρατηρηθεί φαινόμενα στο παρελθόν κατά τα οποία ερευνητές έχουν διανύσει το μισό και πλέον του επαγγελματικού τους βίου σε θέσεις Δ/ντών Ινστιτούτων και Δ/ντών Κέντρων, είμαστε απόλυτα αντίθετοι με τις συνεχόμενες θητείες Διευθυντών Ινστιτούτων. Ως εκ τούτου ζητούμε ο Διευθυντής Ινστιτούτου που έχει διανύσει μια θητεία στη θέση αυτή να μη μπορεί να είναι υποψήφιος για την ίδια θέση στην αμέσως επόμενη προκήρυξη.

2. Να προβλέπεται στο Νόμο ότι η θέση του Διευθυντή Ινστιτούτου, είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

3. Ο Διευθυντής Ινστιτούτου εκλέγεται από το σύνολο των ερευνητών του οικείου Ινστιτούτου με την ακόλουθη διαδικασία:

Οι υποψήφιοι Δ/ντές πρέπει να έχουν προσόντα Α' βαθμίδας ερευνητή ή αντίστοιχης βαθμίδας καθηγητή ΑΕΙ. Το σύνολο των υποψηφιοτήτων κατατίθεται στο ΕΣΕΤ, το οποίο επιλέγει τρεις υποψηφίους (διαδικασία αντίστοιχη με αυτή που προβλέπει το άρθρο 8, παρ. 16β, του ν. 4009/2011). Ο Δ/ντής εκλέγεται με ψηφοφορία από το σύνολο των ερευνητών του οικείου Ινστιτούτου μεταξύ των τριών υποψηφίων.

4. Στον υπό διαμόρφωση Νόμο θα πρέπει επίσης να συμπεριληφθούν οι βασικές αρμοδιότητες του Διευθυντή Ινστιτούτου.

Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου

Σε κάθε Ινστιτούτο εκλέγεται από το σύνολο των ερευνητών Επιστημονικό Συμβούλιο Ινστιτούτου (ΕΣΙ) με διετή θητεία. Τα μέλη του ΕΣΙ είναι ερευνητές Α' ή Β' βαθμίδας και δεν συμπεριλαμβάνουν το Διευθυντή του Ινστιτούτου.

Το Συμβούλιο είναι τριμελές, εφόσον ο αριθμός των ερευνητών του Ινστιτούτου είναι μικρότερος του 15 και πενταμελές εφόσον ο αριθμός αυτός είναι μεγαλύτερος.

Το Συμβούλιο εκλέγει Πρόεδρο, ο οποίος ασκεί χρέη Αναπληρωτή Διευθυντή Ινστιτούτου, του Διευθυντή Ινστιτούτου ελλείποντα, απόντα, ή κωλυόμενου, με πλήρη δικαιώματα (και δικαίωμα ψήφου στο ΔΣ του Κέντρου).

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «**σχεδίου νόμου 1**», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την **«έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης»**, η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Ζ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

Πόροι των Ερευνητικών Κέντρων-Κατανομή της Δημόσιας Χρηματοδότησης στα Ερευνητικά Κέντρα

Γενικές παρατηρήσεις

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, στην Ελλάδα η ακαθάριστη εθνική δαπάνη για έρευνα και τεχνολογία στο συνολικό ακαθάριστο εθνικό προϊόν παραμένει σταθερά χαμηλότερη του 0,6%, ενώ η χώρα, ως προς τη δαπάνη αυτή, εμφανίζεται τρίτη από το τέλος στο σύνολο των χωρών του ΟΟΣΑ και ορισμένων επιπλέον χωρών και πολύ χαμηλότερα από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκή Ένωσης των 27 (βλ. <http://www.oecd.org/dataoecd/27/52/47406944.pdf>). Το ποσοστό αυτό διαμορφώνεται από το άθροισμα της δαπάνης για Ε & Τ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα (του οποίου η συνεισφορά είναι επίσης ιδιαίτερα χαμηλή).

Η κρατική επιχορήγηση των 12 Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ) που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ) είναι εξαιρετικά μικρή. Το 2008 ανήλθε περίπου στα 80 Μ€, ενώ το 2010 στα 61Μ€ (βλ. και http://eee-researchers.gr/Anakoinoseis-EEE/EEE_Vouli-Epitropi-Morfotikon_July-20-11.pdf). Η χρηματοδότηση αυτή βαίνει μειούμενη, καθώς έχει ζητηθεί από το Υπουργείο ΠΔΒΜΘ περαιτέρω περικοπή των προϋπολογισμών των Ερευνητικών Κέντρων κατά 30%...

Το κείμενο της διαβούλευσης αναφέρει ρητά ότι η μόνη πρόνοια της πολιτείας για το δημόσιο ερευνητικό σύστημα και για τους ερευνητές κρατικούς λειτουργούς είναι "**Επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του εποπτεύοντος Υπουργείου για την κάλυψη μέρους των εξόδων της λειτουργίας τους**". Δηλαδή, καμία εγγύηση μισθοδοσίας !!! Πλήρης εγκατάλειψη στις δυνάμεις της ελεύθερης αγοράς. Σε συνδυασμό με τη ρητή διατύπωση του κεφαλαίου Η ότι οι ερευνητές **προσλαμβάνονται και εργάζονται με καθεστώς ιδιωτικού δικαίου** το Υπουργείο απαντά με ένα σαφές και κατηγορηματικό ΟΧΙ στην αναγκαιότητα ύπαρξης δημόσιου ερευνητικού συστήματος στη χώρα μας.

Η θέση της κοινότητάς μας είναι ένα κατηγορηματικό ΟΧΙ επί της αρχής του σχεδίου διαβούλευσης.

Η θέση της ΕΕΕ:

Α. Τα δημόσια ερευνητικά κέντρα που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (δια μέσου της ΓΓΕΤ) είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ).

Β. Η πολιτεία εγγυάται τη μισθοδοσία του προσωπικού τους και τα λειτουργικά έξοδα.

Γ. Σε κάθε ΕΚ συνίσταται νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (ΝΠΙΔ) για τη διαχείριση των πόρων του ΕΚ που δεν προέρχονται από τον τακτικό προϋπολογισμό (κατά το άρθρο 58 του ν. 4009/2011).

Το ότι οφείλουμε να ανοίξουμε ένα συστηματικό διάλογο με τις ελληνικές επιχειρήσεις και να εργαστούμε από κοινού, κυρίως για την αποκατάσταση υγιών δεσμών συνεργασίας, αλλά και για νομοθετικές ρυθμίσεις που θα διευκολύνουν τις συνέργειες είναι μια αναγκαιότητα που αναγνωρίζεται από όλους μας. Το επίπεδο καινοτομίας των ελληνικών επιχειρήσεων σήμερα, παρά τις εξαιρέσεις, δεν είναι υψηλό. Το εγχείρημα της ανατροπής της σημερινής κατάστασης, ωστόσο, δεν είναι δυνατόν να το επωμιστούν εξ ολοκλήρου τα Ερευνητικά Κέντρα που εποπτεύονται από τη ΓΓΕΤ. Και δυστυχώς αυτό επιχειρείται με το παρόν κείμενο διαβούλευσης. Ούτε, βεβαίως, είναι δυνατόν τα δημόσια ΕΚ/Ι να υποκαταστήσουν την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις

Προγραμματικές συμφωνίες

1. Οι προγραμματικές συμφωνίες θα πρέπει να βασίζονται στο επιχειρησιακό σχέδιο των ΕΚ που θα πρέπει να συντάσσει το κάθε Κέντρο με βάση το αντικείμενο και το σκοπό του, καθώς και τις εθνικές προτεραιότητες και τη διεθνή πρακτική.
2. Στη σύνταξη των συμφωνιών αυτών θα πρέπει να έχουν θεσμοθετημένη γνώμη οι ερευνητές των Ινστιτούτων.
3. Ειδική μέριμνα θα πρέπει να ληφθεί ως προς τη χρηματοδότηση που καλύπτει το κόστος λειτουργίας και συντήρησης των μεγάλων εθνικών ερευνητικών υποδομών, καθώς και του εξειδικευμένου προσωπικού που εργάζεται σε αυτές.
4. Η γεωγραφική θέση των ΕΚ είναι δυνατόν να αποτελεί κριτήριο χρηματοδότησης στο πλαίσιο σύγκλισης των εθνικών περιφερειών, αλλά η αρχή αυτή δεν πρέπει να αφίσταται της θέσης ότι τα ΕΚ υπάρχουν μεν τοπικά αλλά δικαιολογούν την ύπαρξη τους από τη θέση τους στον παγκόσμιο επιστημονικό χάρτη.
5. Η πρόσθετη χρηματοδότηση θα πρέπει να κατανέμεται στα ΕΚ με βάση το ερευνητικό, αναπτυξιακό και κοινωνικό τους έργο, αλλά και τα αποτελέσματα των διεθνών αξιολογήσεων που θα γίνονται κάθε τέσσερα χρόνια σε κάθε ΕΚ και Ινστιτούτο. Όσον αφορά στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες θα πρέπει να θεσμοθετηθούν δείκτες αξιολόγησης που μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν.
6. Βάση για συζήτηση αποτελούν τα άρθρα 62 και 63 του ν. 4009/2011

Κέντρα Ερευνητικής Αριστείας

1. Τα Κέντρα Ερευνητικής Αριστείας είναι μια πρωτοβουλία που εγκαινιάστηκε το 2000, με αντίστοιχο ερευνητικό πρόγραμμα της ΓΓΕΤ, το οποίο επαναλήφθηκε και κατά το 2005. Η θεσμοθέτησή του αποτελεί θετική πρόνοια αρκεί να υλοποιείται συστηματικά κατά τακτά χρονικά διαστήματα.
2. Το κριτήριο σχετικά με τη σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή δεν βοηθά τα ΕΚ και Ινστιτούτα των Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών επιστημών να συμμετέχουν στη συγκεκριμένη πρόσκληση. Οι επιστήμες όμως αυτές μας παρέχουν ισχυρά εφόδια για τη διαμόρφωση πολιτικών (π.χ. οι κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιπτώσεις των νέων τεχνολογιών, ή οι αντίστοιχες επιπτώσεις από την ταχύτατη ανάπτυξη των βιοεπιστημών), οπότε θα πρέπει να υπάρξει ειδική πρόνοια για την ανάδειξη Κέντρων Ερευνητικής Αριστείας και σε αυτούς τους τομείς.
3. Σε κάθε περίπτωση η ΓΓΕΤ δεν μπορεί να αποτελεί παράγοντα που αξιολογεί και χρηματοδοτεί ταυτόχρονα. Θα πρέπει η αξιολόγηση και η χρηματοδότηση να γίνονται από ξεχωριστούς φορείς (όπως προαναφέρθηκε στο κεφάλαιο Ε).
4. Βάση για συζήτηση αποτελεί το άρθρο 75 του ν. 4009/2011

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την «**έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης**», η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.

Η. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Γενικές παρατηρήσεις:

Από το κείμενο διαβούλευσης:

Verbatim:

1. *“Οι ερευνητές της βαθμίδας Γ’ προσλαμβάνονται με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για τέσσερα έτη, που μπορεί να ανανεωθεί για ίσο χρόνο έως μία φορά”*

“Οι ερευνητές της Α’ και Β’ βαθμίδας προσλαμβάνονται με καθεστώς ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου”

2. *“Επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του εποπτεύοντος Υπουργείου για την κάλυψη μέρους των εξόδων της λειτουργίας τους” (των ΕΚ)*

Σε μια από τις πλέον κρίσιμες περιόδους της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, σε μια φάση παγκόσμιων αναδιατάξεων, όπου η έρευνα και η καινοτομία αποτελούν τις κινητήριες δυνάμεις της ανάπτυξης, το Υπουργείο Παιδείας ΔΒΜΘ διασαφηνίζει ότι δεν χρειαζόμαστε δημόσιο ερευνητικό σύστημα κατά το πρότυπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με ερευνητές-δημόσιους λειτουργούς. Προτείνει μια δομή λειτουργίας που αντιστοιχεί σε ιδιωτικές εταιρείες και υποβαθμίζει το ρόλο του ερευνητή, αναφερόμενο γενικά και αόριστα στο «ερευνητικό προσωπικό» και ειδικότερα σε ερευνητές ιδιωτικούς υπαλλήλους, με προαπαιτούμενο προσόν θέσης το πτυχίο και επιπλέον προσόν το διδακτορικό...

Αντίθετα με τις επικλήσεις του Υπουργείου περί Αριστείας, το υπό διαβούλευση σχέδιο περιλαμβάνει ρυθμίσεις που εν τοις πράγμασι όχι μόνο δεν προσελκύουν τους αρίστους, αλλά δημιουργούν και συνθήκες απογύμνωσης των ΕΚ από τα στοιχεία της Αριστείας.

Η δυνατότητα πρόσληψης ερευνητών χωρίς διδακτορικό δίπλωμα, σε οποιαδήποτε περίπτωση, θα αποτελέσει casus belli για την κοινότητα των ερευνητών. Οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στο ν. 4009/2011 αφορούν διδακτικό έργο και «γνωστικά αντικείμενα εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας, για τα οποία δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής» όπως αυτά που εμπίπτουν στον χώρο των Καλών Τεχνών. Τέτοιου τύπου ερευνητικά αντικείμενα δεν υφίστανται στα Ερευνητικά Κέντρα. Η σχετική προτεινόμενη ρύθμιση, η οποία μάλιστα θα συγκεκριμενοποιείται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του κάθε ΕΚ, εάν δεν έγινε κατά λάθος, παραπέμπει σε μια προσπάθεια νομιμοποίησης της ένταξης στους κόλπους των ερευνητών «ημετέρων», που δεν διαθέτουν τα βασικά προαπαιτούμενα προσόντα, ρύθμιση η οποία θα δώσει και τη χαριστική βολή στο πολύπαθο ‘status’ του ερευνητή.

Επιπλέον, το υπό διαβούλευση κείμενο καθιστά τις επιτροπές κρίσης των ερευνητών υπόθεση διαπραγμάτευσης μεταξύ των Διευθυντών Ινστιτούτων και των μελών των ΤΕΣ, ενώ πρωτοποριακοί θεσμοί όπως ο Εθνικός Πίνακας Κριτών και η επιλογή των επιτροπών με κλήρωση μεταξύ ομοτίμων (peers) ρίχνονται στον Καιιάδα.

Θέσεις της ΕΕΕ:

1. Το υπό τη ΓΓΕΤ δημόσιο ερευνητικό σύστημα θα πρέπει να έχει καθεστώς νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και οι ερευνητές να έχουν την υπόσταση δημόσιων λειτουργών. Η πολιτεία εγγυάται την κάλυψη της μισθοδοσίας και των λειτουργικών εξόδων των ΕΚ.

2. Οι βασικές μονάδες του ερευνητικού συστήματος είναι οι ερευνητικές ομάδες και οι μονάδες των ερευνητών. Οι ερευνητές απευθύνονται στην και κρίνονται από την παγκόσμια ερευνητική κοινότητα. Για το λόγο αυτό και οι επιτροπές κρίσης των ερευνητών θα πρέπει να συγκροτούνται από μέλη εκτός του οικείου Ινστιτούτου (του Δ/ντή συμπεριλαμβανομένου), προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα εσωστρέφειας (δηλ. τυχόν ισχυρών θετικών ή αρνητικών αλληλεπιδράσεων που προκύπτουν από την εσωτερική, καθημερινή ζωή του Ινστιτούτου). Το ερευνητικό σύστημα ζητά ταυτόχρονα το μέγιστο βαθμό αυτονομίας προκειμένου να εξελιχθεί δημιουργικά η ερευνητική λειτουργία και ταυτόχρονα το μέγιστο βαθμό εξωτερικών μηχανισμών ελέγχου και αποτίμησης.

3. Βασικό προαπαιτούμενο για την ένταξη σε βαθμίδα ερευνητή το διδακτορικό δίπλωμα. Οι ερευνητές Α' και Β' Βαθμίδας εκλέγονται ως μόνιμοι. Οι ερευνητές Γ' εκλέγονται για τετραετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης για άλλη μία θητεία ύστερα από κρίση.

4. Οι μισθοί των μελών ΔΕΠ, ΕΠ-ΤΕΙ και των ερευνητών υπάγονται στον ίδιο νόμο και εξισώνονται.

Ειδικές παρατηρήσεις / προτεινόμενες ρυθμίσεις

Ειδικότερα θέματα Ινστιτούτων και Προσωπικού

Ερευνητικό Προσωπικό

1. Η ΕΕΕ συμφωνεί με την πρόνοια του παρόντος που αφορά τις ερευνητικές βαθμίδες, δηλ. στην ύπαρξη τριών βαθμίδων ερευνητών, Α', Β', Γ', σε πλήρη αντιστοιχία με τα μέλη ΔΕΠ των ΑΕΙ, σύμφωνα με το ν. 4009/2011.

2. Σε κάθε περίπτωση, για την ένταξη σε οιαδήποτε ερευνητική βαθμίδα η κατοχή διδακτορικού διπλώματος είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ.

3. Η επιμήκυνση του χρόνου παραμονής στις βαθμίδες Γ' και Β' με απώτερο στόχο τη μη συσσώρευση σε ανώτερες βαθμίδες δεν αποτελεί επιχείρημα στο πλαίσιο ενός νέου Νόμου για την προώθηση της Έρευνας και Καινοτομίας. Αντιθέτως, ο νέος Νόμος θα πρέπει να προβλέπει και να κατοχυρώνει την άμεση επαναπροκήρυξη της θέσης συνταξιοδοτούμενου, ή κατ' άλλο τρόπο αποχωρούντος ερευνητή.

4. Θα πρέπει να προβλέπεται και να κατοχυρώνεται η κατά τακτά χρονικά διαστήματα (όχι μεγαλύτερα της τριετίας) προκήρυξη νέων θέσεων ερευνητών σε κάθε Ινστιτούτο, ώστε ο συνολικός αριθμός τους να αυξάνεται κατά ένα ορισμένο ποσοστό από αξιολόγηση σε αξιολόγηση, με άξονα τους αντίστοιχους «στόχους» της Λισσαβώνας και λαμβανομένων υπόψη των πορισμάτων των επιτροπών αξιολόγησης.

5. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί, τέλος, η μισθολογική εξίσωση Ερευνητών με τα μέλη ΔΕΠ (όπως προβλεπόταν από το ν. 1514/1985), από τη στιγμή που τα προσόντα των Ερευνητών και μελών ΔΕΠ είναι σε πλήρη αντιστοιχία και οι προσλήψεις και εξελίξεις πραγματοποιούνται με ανάλογες διαδικασίες. Διαφορετικά, το brain drain από τα ΕΚ προς τα ΑΕΙ της χώρας, καθώς και τα πανεπιστήμια και ΕΚ της αλλοδαπής θα ενταθεί περαιτέρω, ενώ ταυτόχρονα θα καταστεί καθόλα αδύνατη η προσέλκυση νέων αξιολόγων ερευνητών στα ΕΚ.

6. Για τα πειθαρχικά θέματα των ερευνητών εφαρμόζονται διατάξεις αντίστοιχες με αυτές που ισχύουν για τους καθηγητές των ΑΕΙ.

Επιτροπές κρίσης Ερευνητών

Στις επιτροπές κρίσεις δεν συμμετέχουν ερευνητές του οικείου Ινστιτούτου (του Διευθυντή συμπεριλαμβανομένου).

2^η προσέγγιση για το θέμα:

Η πρόσληψη και η εξέλιξη ερευνητών θα πρέπει να γίνονται με βάση τα άρθρα 17, 18, 77 του ν. 4009/2011.

Τεχνικό, διοικητικό και βοηθητικό Προσωπικό

1. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί κατηγορία εργαστηριακού ερευνητικού προσωπικού, κατ' αντιστοιχία με το εργαστηριακό διδακτικό προσωπικό (ΕΔΙΠ) των ΑΕΙ, ιδιαίτερα στη περίπτωση που θα καταργηθούν οι θέσεις ΕΛΕ.

2. Θα πρέπει να θεσμοθετηθεί επίσης η διατήρηση των θέσεων Μεταπτυχιακών Υποτρόφων και Μεταδιδακτορικών συνεργατών, που αποτελούν κρίσιμη και ουσιαστική πηγή ανανέωσης και διάχυσης της επιστημονικής γνώσης στα ΕΚ, όπως αυτές προβλέπονταν στο ν. 1514/1985, αλλά και στο ν. 3653/2008.

Ερευνητικές άδειες.

Δεν υπάρχει καμία αναφορά σε αυτές ενώ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της σταδιοδρομίας ενός ερευνητή. Θα πρέπει να θεσμοθετηθούν κατ' αναλογία του ν. 4009/2011.

Μεταβατικές διατάξεις

1. Το υπό διαβούλευση κείμενο δεν περιλαμβάνει μεταβατικές διατάξεις. Καθώς δεν είναι δυνατόν να παραπέμπονται οι μεταβατικές διατάξεις σε επόμενο χρονικό διάστημα και να μην είναι αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος σχεδίου νόμου (όπως στο ν. 1514/1985), το Υπουργείο θα πρέπει να τις δημοσιοποιήσει άμεσα.

2. Στις μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα της εξέλιξης των υπηρετούντων ερευνητών Γ' και Δ' σε ανώτερη βαθμίδα (σύμφωνα με στοιχεία της ΓΓΕΤ το ποσοστό των ερευνητών Δ' στα ΕΚ στις αρχές του 2011 ήταν 8% ενώ σε αρκετά ΕΚ η βαθμίδα αυτή έχει σχεδόν εκλείψει), κατ' αναλογία των ρυθμίσεων του ν. 4009/2011 (άρθρο 77).

3. Στην περίπτωση κατάργησης των ΕΛΕ θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα όσοι από τους υπηρετούντες το επιθυμούν να κριθούν ανάλογα με τα προσόντα τους, για την ένταξή τους σε ερευνητική βαθμίδα με βάση τον ισχύοντα νόμο. Για όσους ΕΛΕ επιθυμούν να κριθούν για ερευνητική βαθμίδα, αλλά δεν διαθέτουν διδακτορικό δίπλωμα, να δοθεί προθεσμία 5 ετών για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής. Για τους λοιπούς θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα παραμονής τους σε προσωποπαγείς θέσεις με δυνατότητα εξέλιξης έως την Α' βαθμίδα (ΕΛΕ), με βάση επίσης τον ισχύοντα νόμο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:

Τα ανωτέρω σχόλια αναφέρονται κυρίως στο «**σχέδιο νόμου 1**» που τίθεται εδώ σε διαβούλευση υπό τη μορφή οκτώ (08) Άρθρων/Κεφαλαίων.

Το «**σχέδιο νόμου 2**» που δόθηκε στη διαβούλευση (μία ημέρα πριν από τη λήξη της προθεσμίας για διαβούλευση του «σχεδίου νόμου 1», στις 30 Ιανουαρίου) με περιθώριο για δημόσια συζήτηση μίας περίπου εβδομάδας (!) είναι ατελές και περιέχει αντιφατικές ρυθμίσεις.

Η ερευνητική κοινότητα ζητά από το Υπουργείο να δημοσιοποιήσει το **επεξεργασμένο, τελικό προσχέδιο νόμου με όλες τις διατάξεις** (και τις ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ) και να μεριμνήσει ώστε να υπάρξει ο απαραίτητος και ικανός χρόνος για **ουσιαστικό διάλογο, επί του συνόλου των ρυθμίσεων** που αυτό θα περιλαμβάνει.

Το Υπουργείο οφείλει επίσης να συντάξει την **«έκθεση επί της δημόσιας διαβούλευσης»**, η οποία θα συνοδεύσει το σχέδιο νόμου στη διαδικασία συζήτησης και ψήφισής του από τη Βουλή των Ελλήνων (νέος κανονισμός της Βουλής, άρθρο 85, παρ. 3), **από μια διαβούλευση που θα γίνει συνολικά** και όχι σε τρεις 'δόσεις', καθώς τουλάχιστον οι μεταβατικές διατάξεις θα πρέπει (σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στις «Μεταβατικές διατάξεις», άρθρο 08 του παρόντος) να υποβληθούν επίσης σε διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης.